

Κίνα: Η Κοινωνιολογική Έρευνα στην Υπηρεσία του Σοσιαλισμού*

Du Renzhi,

Η μετάφραση αυτού του άρθρου είχε ήδη προγραμματιστεί, πολύ πριν τα γεγονότα της Κίνας που συντάραξαν την παγκόσμια κοινή γνώμη. Η εμφάνισή του στο περιοδικό, δεν έχει σε καμιά περίπτωση την έννοια σχολιασμού ή υπόμνησης των ιστορικών, για ολόκληρη την ανθρωπότητα, συμβάντων. Τέτοιου είδους κοσμοϊστορικά γεγονότα, που συμβαίνουν στην πολυπληθέστερη χώρα του πλανήτη μας, δεν αποτιμώνται με τέτοιο τρόπο από τριμηνιαίες επιστημονικές εκδόσεις.

Αυτά προς αποφυγή κάθε παρεξήγησης.

(Από τη διεύθυνση)

I. Σκοποί και μέθοδοι της Κοινωνιολογίας

Οι φυσικές και κοινωνικές επιστήμες στην Κίνα αυτή τη στιγμή, βρίσκονται σε στάσιμη κατάσταση. Ο κλάδος ιδιαίτερα της κοινωνιολογίας, που αποτελεί τμήμα των κοινωνικών επιστημών και μελετά την κοινωνία συνολικά και επιμεριστικά, όχι μόνο υστερεί, αλλά εδώ και είκοσι χρόνια δεν έχει αναπτυχθεί στο ελάχιστο. Έτσι για να προαχθεί σήμερα η επιστήμη της κοινωνιολογίας, καθοδηγούμενη από το Μαρξισμό-Λενινισμό και από τη σκέψη του Μάο, πρέπει η α-

*Το άρθρο του Du Renzhi, με τίτλο, "Quanmian Kaizhan Shehuixue yanjiu wei shehui zhuyi fuwu", πρωτοεμφάνιστηκε στο κινεζικό περιοδικό, *Shehui Kexue zhanxian* (Η Πρώτη Γραμμή της Κοινωνικής Επιστήμης), 1980, No 1, σ. 113-116. Στη συνέχεια εμφανίστηκε στα αγγλικά, με τίτλο, "Fully Developed Sociology to Serve Socialism", στο περιοδικό, *Chinese Sociology and Anthropology*, την άνοιξη του 1981, Τόμος XIII, No 3, σ. 41-51, από όπου και μεταφράστηκε στα ελληνικά.

νάπτυξή της να γίνει με τρόπο περιεκτικό, σε μεγάλη κλίμακα και με γρήγορα βήματα.

Η κοινωνιολογία είναι κυρίως επιστήμη συνεκτική. Ασχολείται δηλαδή με την κοινωνία σαν σύνολο, με την κοινωνική δομή, τη δυναμική της κοινωνικής ανάπτυξης, τα φαινόμενα της κοινωνικής ζωής και τους νόμους που τα διέπουν.

Ο Γάλλος φιλόσοφος του 19ου αιώνα Auguste Comte, υπήρξε για τη Δύση ο πατέρας της Κοινωνιολογίας. Εισήγαγε τον όρο για πρώτη φορά το 1839. Στη συνέχεια ο Herbert Spencer ανέπτυξε την κοινωνιολογία στην Αγγλία, η οποία και εξυπηρέτησε την αστική κοινωνία. Και οι δύο αυτοί στοχαστές, αντιμετώπιζαν το αστικό σύστημα σαν το πιο λογικό, πράγμα που έδειχνε τους ιστορικούς και ταξικούς περιορισμούς τους, γιατί έπρεπε να πάνε αντίθετα στις απόψεις τους γύρω από την κοινωνική ανάπτυξη και εξέλιξη.

Το *Κεφάλαιο* του Μαρξ μελετά τους τρόπους δημιουργίας της αστικής κοινωνίας, τις σχέσεις παραγωγής και ανταλλαγής που αναπτύσσονται σ' αυτή, για ν' ανακαλύψει τους νόμους της γέννησης, της ανάπτυξης και του θανάτου, του κοινωνικού αυτού φαινομένου. Ο Λένιν είπε ότι το *Κεφάλαιο* του Μαρξ, ήταν στην πραγματικότητα μια μελέτη του οικονομικού φαινομένου της αστικής κοινωνίας, δηλαδή ο σκελετός της. Ερμηνεύει την οργάνωση και την εξέλιξή του, μέσα από τις σχέσεις παραγωγής και όπου είναι δυνατόν, διερευνά την υπερδομή που αντιστοιχεί στη μορφή αυτή των σχέσεων, δίνοντας έτσι σάρκα και αίμα στο σκελετό. Εξηγεί με ζωντάνια στον αναγνώστη, ολόκληρο το αστικό κοινωνικό φαινόμενο και εκθέτει με πληρότητα τα ισχύοντα έθιμα, τη συμπαγή κοινωνική έκφραση της ταξικής πάλης που βασίζεται στις σχέσεις παραγωγής, την υπερδομή της πολιτικής του καπιταλισμού που υπάρχει για τη διατήρηση της κυριαρχίας της καπιταλιστικής τάξης, τις αντιλήψεις της ελευθερίας και ισότητας αυτής της τάξης, καθώς και τις οικογενειακές σχέσεις που αναπτύσσονται μέσα σ' αυτήν (Λένιν, *Συλλογή Έργων*, τόμος 1, σ. 9).

Μπορούμε συνεπώς να πούμε ότι, το *Κεφάλαιο* του Μαρξ είναι η κοινωνιολογία μέσα από την οποία διερευνούμε την αστική κοινωνία.

Το αντικείμενο των κοινωνιολογικών σπουδών και ο προσανατολισμός των θεμάτων της κοινωνιολογικής έρευνας, είναι πολύ εκτεταμένα. Σε γενικές γραμμές δηλ. η κοινωνιολογία μελετά κυρίως τις κοινωνίες διαχρονικά και ιδιαίτερα την αστική και τη σοσιαλιστική, καθώς και τις μυριάδες των φαινομένων και των προβλημάτων που προκύπτουν στα πλαίσια αυτά.

Οι μελέτες μας σχετικά με τις κοινωνιολογικές σπουδές, πρέπει συνειδητά και σκόπιμα να υπηρετούν το σοσιαλισμό. Με ποιες όμως μεθόδους θα το επιτύχουμε αυτό; Κατ' αρχήν πρέπει να κάνουμε χρήση του ιστορικού υλισμού του Μαρξ και της διαλεκτικής μεθόδου. Ο Λένιν είπε ότι, μόνο όταν συνδέουμε τις κοινωνικές σχέσεις

με τις σχέσεις παραγωγής και αυτές με το επίπεδο της παραγωγής, μπορούμε να έχουμε μια αξιόπιστη βάση για να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη των κοινωνικών φαινομένων, ως μια φυσική ιστορική εξέλιξη (Λένιν, *Συλλογή Έργων*, τόμος 1, σ. 8).

Ταυτόχρονα, ο ιστορικός υλισμός αποδίδει την κύρια δυναμική της κοινωνικής εξέλιξης στη βασική δομή της κοινωνίας, δηλαδή στη δημιουργική δύναμη των μαζών και την ταξική πάλη της κοινωνίας. Γι' αυτό, ο ιστορικός υλισμός τοποθετεί για πρώτη φορά την κοινωνιολογία σε επιστημονική βάση, όπως υποστήριξε και ο Λένιν (στο ίδιο, σ. 10).

Η Μαρξιστική διαλεκτική μέθοδος είναι το αντίθετο της μεταφυσικής μεθόδου. Σύμφωνα με το Λένιν, η διαλεκτική των Μαρξ και Ένγκελς ήταν ακριβώς η επιστημονική μέθοδος της κοινωνιολογίας που αντιμετώπιζε την κοινωνία σαν ζωντανό οργανισμό που συνεχώς αναπτύσσεται. Για να μελετήσει κανείς αυτό τον οργανισμό, πρέπει ν' αναλύσει αντικειμενικά τις σχέσεις παραγωγής που δημιουργούν τα κοινωνικά φαινόμενα και να διερευνήσει τους νόμους της δράσης και της εξέλιξής τους (στο ίδιο, σ. 32).

Για ν' αναλύσουμε την κοινωνία με τη μέθοδο αυτή, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε το νόμο της σύνθεσης των αντιθέτων, ν' ασχοληθούμε με τις αντιπαραθέσεις ανάμεσα στις παραγωγικές δυνάμεις και τις σχέσεις παραγωγής, καθώς και ανάμεσα στην οικονομική βάση και την υπερδομή. Πρέπει επιπλέον να μελετήσουμε τους νόμους της ταξικής δομής και της ταξικής πάλης, τους νόμους της μετάβασης από το ένα φαινόμενο στο άλλο, τους νόμους της δημιουργίας της κοινωνικής αλλαγής των συγκεκριμένων κοινωνικών φαινομένων και προβλημάτων, για να μπορέσουμε να φτάσουμε σε επιστημονικά συμπεράσματα που εκφράζουν την πραγματικότητα. Ο ιστορικός υλισμός του Μαρξ και η διαλεκτική μέθοδος, τροφοδοτούν τις μελέτες μας με βασικές απόψεις, αρχές και μεθόδους, μέσα σ' ένα ευρύ πλαίσιο κοινωνικής ζωής, κοινωνικών φαινομένων και κοινωνικής ανάπτυξης.

Όλα αυτά όμως σαν εργαλεία έρευνας, δεν υποκαθιστούν τη μελέτη των διαφόρων κοινωνικών φαινομένων και προβλημάτων. Για να είναι δυνατή η επιστημονική πρόβλεψη στην κοινωνιολογική έρευνα, πρέπει επίσης να τονίσουμε τη μέθοδο της ενοποίησης της θεωρίας και της πρακτικής, που υποστηρίχθηκε από το σύντροφο Μάο. Με την καθοδήγηση δηλαδή της θεωρίας, θα πρέπει να προχωρήσουμε στην έρευνα, συλλέγοντας στατιστικά στοιχεία, κάνοντας αναλύσεις και επιχειρώντας αφαιρέσεις, σε σχέση με τις συγκεκριμένες συνθήκες και προβλήματα. Θα πρέπει επίσης, όταν χρειαστεί, να προβαίνουμε στην εφαρμογή κοινωνικών πειραμάτων.

Η κοινωνία είναι πολύπλοκη και μεταβαλλόμενη. Όταν χρησιμοποιούμε τον ιστορικό υλισμό και τη διαλεκτική μέθοδο για τη μελέτη των κοινωνιών, θα πρέπει ν' αποφεύγουμε την υποκειμενικότητα,

τη μεταφυσική, την τυποποίηση καθώς και την απλοποίηση των αρχών. Με την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας, έχουν διαμορφωθεί ορισμένες νέες μεθοδολογίες, όπως η κυβερνητική, τα συστήματα ανάλυσης, ο συμβολισμός, κ.λπ. καθώς και τεχνικές για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων από μαθηματικούς και προγραμματιστές, τις οποίες (μεθοδολογίες) είναι δυνατόν να τις χρησιμοποιούμε σε ορισμένες περιπτώσεις και να τις εφαρμόζουμε στα αντικείμενα της μελέτης μας.

Οι γνώσεις μας είναι περιορισμένες, όσον αφορά τα ευρήματα των ερευνών και τα προβλήματα των ερευνητικών μεθόδων στις άλλες χώρες. Χρειαζόμαστε τη συστηματική εισαγωγή και οργάνωση μεταφράσεων, αντιπροσωπευτικών έργων εξεχόντων κοινωνιολόγων άλλων χωρών, καθώς επίσης και πρωτογενείς πηγές της Διεθνούς Κοινωνιολογικής Εταιρίας.

II. Ανάπτυξη της μελέτης της Θεωρητικής Κοινωνιολογίας

Η θεωρητική Κοινωνιολογία μελετά τους δυναμικούς παράγοντες και τους γενικούς νόμους της κοινωνικής δομής και εξέλιξης στα διάφορα στάδια της ανθρώπινης κοινωνίας, τη δυναμική και τους ιδιαίτερους νόμους της κοινωνικής δομής και εξέλιξης των εθνών, καθώς επίσης τα προβλήματα μετάβασης των κοινωνιών από το ένα στάδιο στο άλλο.

Στις μελέτες μας για την Κινεζική Κοινωνία, πρέπει να ενισχύσουμε το σοσιαλιστικό εκσυγχρονισμό άμεσα και έμμεσα. Εκείνο που μας ενδιαφέρει περισσότερο, είναι το πρόβλημα της σοσιαλιστικής δομής και ανάπτυξης του έθνους μας και ιδιαίτερα οι δύο σπουδαιότεροι μετασχηματισμοί, δηλαδή η μετάβαση από τον καπιταλισμό στο σοσιαλισμό και από το σοσιαλισμό στον κομμουνισμό.

Επειδή στο παρελθόν δεν υπήρξε μια ενδελεχής και συστηματική μελέτη των προβλημάτων της μετάβασης από τον καπιταλισμό στο σοσιαλισμό, για το λόγο αυτό είμαστε υποκειμενικοί και τυφλοί επάνω στη βιασύνη μας να επιτύχουμε το μετασχηματισμό, χωρίς να περάσουμε από τα απαραίτητα στάδια εξέλιξης, παραβιάζοντας έτσι τους οικονομικούς νόμους, ακολουθώντας πολυδαίδαλα και δύσκολα μονοπάτια, με αποτέλεσμα να πληρώσουμε ακριβά σε ανθρώπινο δυναμικό και υλικούς πόρους.

Οι δύο μεγάλοι μετασχηματισμοί, είναι σήμερα το σπουδαιότερο θεωρητικό πρόβλημα που παρουσιάζεται για μελέτη. Εκείνο που έχουμε να κάνουμε, είναι να συνοψίσουμε με ρεαλισμό τις παρούσες εξελίξεις της σοσιαλιστικής επανάστασης και δημιουργίας του έθνους μας, από τριάντα χρόνια πριν, καθώς επίσης τις εμπειρίες μας και τα διδάγματα που προέκυψαν, με σοβαρότητα και αντικειμενικότητα, πράγμα που θα βοηθούσε πολύ στο μελλοντικό εκσυγχρονισμό.

Κάτι άλλο που οφείλουμε επίσης να διερευνήσουμε συστηματικά, είναι τα προβλήματα που παρουσιάζονται στα διάφορα στάδια εξέλιξης των σοσιαλιστικών κοινωνιών, καθώς και τα αντικειμενικά κριτήρια που υπάρχουν γι' αυτές τις περιόδους.

Σε σχέση με όσα αναφέραμε παραπάνω, παραμένει να εξετάσουμε το θέμα των κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τη σοσιαλιστική ανάπτυξη και πρόοδο. Το πρόβλημα αυτό με τη σειρά του, έχει σχέση με την επιστήμη και την τεχνολογία στο βαθμό που εφαρμόζονται και οι δύο στις παραγωγικές δυνάμεις, με τις μορφές ιδιοκτησίας των υλικών παραγωγής, της κατανομής του εθνικού και του κατά κεφαλήν εισοδήματος, με τις πολιτικές μεταρρυθμίσεις και με το βαθμό της εκδημοκρατικοποίησης της πολιτικής ζωής, καθώς επίσης και με τον πλούτο και την πολυμορφία της πνευματικής ζωής. Μόνο όταν κατανοήσουμε τις σχέσεις αυτές, μπορούμε ν' αποφανθούμε κατά πόσο η κοινωνία μας έχει αναπτυχθεί και εξελιχθεί.

Τα διάφορα μεγάλα προβλήματα που έχουν άμεση σχέση με τα προβλήματα των δύο μεγάλων μετασχηματισμών και που, είτε υπάρχουν ήδη ή τώρα αρχίζουν να εμφανίζονται, πρέπει να μελετηθούν με σοβαρότητα, λαμβάνοντας υπόψη ολόκληρη την κοινωνία. Τα προβλήματα αυτά αφορούν τη σχέση και την κάλυψη της διαφοράς ανάμεσα στην κολεκτιβιστική και τη λαϊκή ιδιοκτησία, τη συγχώνευση αυτών των δύο, την έλλογη ενοποίηση του ατομικού με το συλλογικό συμφέρον, τα συμφέροντα της κολεκτίβας με την κοινότητα, του ατόμου με την κοινωνία, τα προβλήματα της ταχείας εισαγωγής και ανάπτυξης της επιστήμης και τεχνολογίας, των υλικών παραγωγικών δυνάμεων και των αντίστοιχων αλλαγών στις σχέσεις παραγωγής, τη βελτίωση της οργάνωσης και διοίκησης των εργαζομένων, τα προβλήματα της αμοιβαίας προσαρμογής ανάμεσα σε μια αναπτυσσόμενη οικονομική βάση και τους διάφορους τομείς της υπερδομής, τα προβλήματα της μείωσης της διαφοράς ανάμεσα στην εργατική, την αγροτική και την πνευματική τάξη, καθώς και της συγχώνευσής τους, τα προβλήματα της τμηματικής εξαφάνισης της ταξικής δομής και της ταξικής πάλης, τα προβλήματα της μείωσης της διαφοράς ανάμεσα στις αστικές και τις αγροτικές περιοχές, τα προβλήματα της εξαφάνισης της διαφοράς ανάμεσα στην πνευματική και τη χειρωνακτική εργασία και τους τρόπους ελάττωσης των διαφορών τους, τα προβλήματα του οικογενειακού προγραμματισμού, της βελτίωσης της ποιότητας του πληθυσμού και της ανύψωσης του επιπέδου της ιδεολογίας και πνευματικής καλλιέργειας του λαού.

Από κοινωνιολογική άποψη, πρέπει να μελετήσουμε προβλήματα που έχουν σχέση με την πολιτική (πολιτική κοινωνιολογία), όπως η δικτατορία του προλεταριάτου, το πρόβλημα της σοσιαλιστικής δημοκρατίας και της ενδυνάμωσης της έννομης τάξης, το πρόβλημα της σχέσης ανάμεσα στην εξάπλωση και εμπάθυνση της σοσιαλιστικής δημοκρατίας, τη μορφή του κράτους και την πολιτική ζωή του λαού, το πρόβλημα της σύγκλισης των δικαιωμάτων και υποχρεώσε-

ων του λαού, το πρόβλημα της συνταύτισης της ατομικής ελευθερίας και της πειθαρχίας, το πρόβλημα της ενότητας των αντιθέσεων που προκύπτουν από την κεντροποίηση της εξουσίας και της διαιρέσής της από τους διάφορους οργανισμούς και τμήματα, το πρόβλημα της παρεμπόδισης της περιφεριοποίησης, της τοπικότητας της διάσπασης και του επικεντρισμού, το πρόβλημα της εκλογικευμένης σχέσης μεταξύ δημοκρατίας και συγκεντροποίησης της εξουσίας, το πρόβλημα της διάκρισης ανάμεσα στην συγκεντρωτική ηγεσία και την ατομική δικτατορία, και της διάκρισης ανάμεσα στη συνειδητή εκλογή από τις μάζες και την τυφλή υποταγή, το πρόβλημα της ενθάρρυνσης και του ελέγχου της κοινής γνώμης, της κοινωνικής ψυχολογίας και εκπαίδευσης κ.λπ.

Επειδή θεωρητικά η κοινωνιολογία ασχολείται με προβλήματα παγκόσμιας μορφής, γι' αυτό μπορούμε να την ονομάσουμε και διεθνή κοινωνιολογία. Μερικά από τα προβλήματα αυτά, είναι: ο καπιταλισμός, η κρίση του καπιταλισμού και το μέλλον της μετα-βιομηχανικής κοινωνίας, η διαφοροποίηση και το μέλλον του σοσιαλισμού, ο σοσιαλιστικός ουμανισμός της ανάπτυξης και της μεταμόρφωσης της ανθρώπινης φύσης, η κοινωνική καταγωγή, η μεταλλαγή και η εξαφάνιση των τάξεων, το πρόβλημα της μορφοποίησης της ανάπτυξης και ενσωμάτωσης των εθνικών ομάδων, το πρόβλημα της αμοιβαίας συνεργασίας ανάμεσα στις εθνικές μειονότητες και τις κυρίαρχες εθνότητες, το πρόβλημα του συγκερασμού των αντιθέσεων ανάμεσα στον πατριωτισμό και το διεθνισμό, περιλαμβανομένου και του προβλήματος της υπερνίκησης της εθνικής ιδιοτέλειας, του σοβινισμού και αντιηγεμονισμού, το πρόβλημα της φυγής από την αυτοαπομόνωση και την αλλοτρίωση των εθνών, τη σχέση ανάμεσα στον πληθυσμό της γης και την ανάπτυξη των φυσικών πόρων, το πρόβλημα των παγκοσμίων πολέμων και της ειρήνης, το πρόβλημα της παγκόσμιας ενότητας και της διεθνούς ελεύθερης επικοινωνίας και μετανάστευσης, το πρόβλημα της αλλαγής στα ήθη και έθιμα και τον εθνικό τρόπο ζωής, τους διεθνείς οργανισμούς και τις επιδράσεις τους στην οικονομία και την πολιτική των εθνών.

III. Μελέτες στη συγκριτική και εφαρμοσμένη κοινωνιολογία

Η συγκριτική κοινωνιολογία επιχειρεί τη σύγκριση δύο ή περισσότερων κοινωνιών και εξετάζει τα επίπεδα της κοινωνικής ανάπτυξης και προόδου. Όταν συγκρίνουμε τις καπιταλιστικές κοινωνίες με τις φεουδαρχικές, οι πρώτες είναι ανώτερες από τις δεύτερες, όπως επίσης το ίδιο συμβαίνει όταν συγκρίνουμε τις σοσιαλιστικές με τις καπιταλιστικές.

Στη συγκριτική μελέτη των συγκεκριμένων κοινωνικών προβλημάτων που παρουσιάζονται στα διάφορα έθνη, πρέπει ν' αγγίζουμε όλες τις πλευρές, ώστε να μπορέσουμε να δούμε ποιες αναπτύσσονται και ποιες όχι, ποιες μένουν στάσιμες ή ποιες είναι αναπτυγμένες και ποιες υπανάπτυκτες.

Συγκρίνοντας την κινεζική κοινωνία, από τη μία πλευρά και τη σοβιετική, αμερικανική, ιαπωνική, γιουγκοσλαβική και ρουμανική από την άλλη, πρέπει οι παρατηρήσεις μας να είναι συνοπτικές και οι αναλύσεις μας συγκεκριμένες, ώστε να μπορέσουμε να φτάσουμε σε κάποιο σημείο σύγκρισης.

Στην εποχή μας, ο τύπος αυτός της συγκριτικής μελέτης, έχει μεγάλη και πραγματική σημασία για την ανάπτυξη της χώρας μας, γιατί μας οδηγεί στη μελέτη της ανάπτυξης διαφορετικών περιοχών, τάξεων και ατόμων της κοινωνίας, καθώς και των διαφόρων φαινομένων και προβλημάτων που θα εμφανιστούν και σε μας. Για να το κατορθώσουμε αυτό, πρέπει να ερευνήσουμε και να καταλάβουμε σε βάθος τα φαινόμενα και τα προβλήματα των Η.Π.Α. και της Ιαπωνίας, κατά τη διάρκεια της εκβιομηχάνισής τους.

Πρέπει να μελετήσουμε την εκβιομηχάνιση της Σοβιετικής Ένωσης, της Γιουγκοσλαβίας και της Ρουμανίας, τα φαινόμενα που παρουσιάστηκαν εκεί, τα προβλήματα και τις λύσεις τους, κατά την εξέλιξη του εκσυγχρονισμού. Το είδος αυτό της συγκριτικής μελέτης, μας βοηθά να κατανοήσουμε τις διαφορές συνθήκες που εμφανίστηκαν στη διάρκεια της εκβιομηχάνισης και του εκσυγχρονισμού, σαν να είμαστε εμείς οι ίδιοι. Μας βοηθά επίσης να κάνουμε επιστημονικές προβλέψεις για την πραγματοποίηση της ανάπτυξης στη χώρα μας. Έτσι, μπορούμε να υιοθετήσουμε και να βελτιώσουμε τα δυνατά σημεία άλλων λαών, ν' αποφύγουμε τα μειονεκτήματα και να συμπληρώσουμε τα κενά. Με τον τρόπο αυτό, μπορούμε να είμαστε ταχύτεροι και αποτελεσματικότεροι στη δημιουργία του σοσιαλιστικού έθνους και της σοσιαλιστικής κοινωνίας, και ν' αρχίσουμε να δημιουργούμε τον κινεζικού τύπου σοσιαλιστικό εκσυγχρονισμό.

Εφαρμοσμένη κοινωνιολογία είναι η εφαρμογή της θεωρητικής γνώσης της κοινωνιολογίας (περιλαμβανομένων των απόψεων, μεθόδων, αρχών και νέων γενικεύσεων) στη μελέτη της παρούσας κοινωνικής ζωής, στα φαινόμενα, στα προβλήματα, στην ανεύρεση λύσεων. Η μελέτη αυτή αποτελείται από τη διερεύνηση και επίλυση των αντιθέσεων, των δυσκολιών και των προβλημάτων που παρουσιάζονται στην κοινωνία, με σκοπό να βοηθήσουμε τη βασική παραγωγική δύναμη της κοινωνίας (τις μάζες), να διαθέσουν το δυναμικό τους δημιουργικά. Συγχρόνως αυτό θα δημιουργήσει ένα αντικειμενικό σημείο αναφοράς για την εθνική πολιτική, τη στρατηγική και τη νομοθεσία.

Η πλήρης ανάπτυξη της θετικής δημιουργίας του λαού έχει άμεση σχέση με την προσωπικότητά του, που θα πρέπει να εξελιχθεί σαν σύνολο και αρμονικά αφενός, και αφετέρου ο λαός ν' αναπτύξει ενδιαφέρον για την εργασία του, για να εκπληρώσει τους σκοπούς του. Αλλά η θετική δημιουργικότητα του λαού μπορεί να γίνει πραγματικότητα, μόνο μέσα στο περιβάλλον των ειδικών και συγκεκρι-

κριμένων οργανισμών, δομών, σχέσεων και περιβάλλοντος. Για να γίνει δυνατό ν' αναπτυχθεί η θετική δημιουργικότητα, θα πρέπει να μην υπάρχει κανένας περιορισμός και να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες, ώστε να μπορεί το κάθε άτομο να τοποθετηθεί στη θέση που του ταιριάζει, να νοιώθει ικανοποιημένο και να χρησιμοποιεί όλη τη δυναμικότητά του.

Προς το παρόν, χρειαζόμαστε τη διάκριση ανάμεσα στο συνηθισμένο και το σπουδαίο, στο καθημερινό και το επείγον. Χρειαζόμαστε να μελετήσουμε και να επιλύσουμε τα πολλά και διάφορα προβλήματα που αφορούν τις εσωτερικές αντιθέσεις του ατόμου, όπως η βελτίωση των σχέσεων ανάμεσα στην ηγεσία και το λαό, το ξεπέρασμα του γραφειοκρατισμού και του αναρχισμού, τον προσδιορισμό χρονοδιαγράμματος για την έλλογη ενοποίηση των ατομικών συμφερόντων με τα συμφέροντα της κοινότητας και του κράτους.

Πρέπει να επιλυθούν τα προβλήματα που αφορούν τις σχέσεις ανάμεσα στο σοσιαλιστικό ανταγωνισμό, τα υλικά κίνητρα και την ηθική ενθάρρυνση, να βρεθούν λύσεις που έχουν σχέση με την τοποθέτηση των πνευματικών ανθρώπων σε ανάλογες θέσεις, λύσεις για προβλήματα που σχετίζονται με προγράμματα εκπαίδευσης των χωρικών από τη μορφωμένη νεολαία, απαντήσεις που αφορούν την εσωτερική μετανάστευση και τα αδικήματα που συντελούνται σε αγροτικές και αστικές περιοχές και ιδιαίτερα αυτά των ανηλίκων, λύσεις σε προβλήματα γάμου, διαζυγίων, οικογενειακού προγραμματισμού σε αστικές και αγροτικές περιοχές, προβλήματα οικογενειακής ζωής, βρεφικών σταθμών και πρόνοιας για τους ηλικιωμένους και τέλος, απαντήσεις σε προβλήματα που αφορούν την παραγωγική εργασία (συμπεριλαμβανομένων και αυτών της εκπαίδευσης, διορισμών, απολύσεων, προαγωγής και στασιμότητας, αμοιβών και ποινών και την ενότητα εργασίας και διεύθυνσης). Θα πρέπει επίσης να επιλύσουμε προβλήματα αμοιβαίας συνεργασίας και ταυτόχρονης ανάπτυξης των εργατών, τεχνικών και μηχανικών στην παραγωγική εργασία.

IV. Κοινωνιολογική μελέτη της απασχόλησης και γνώσης

Για τη μελέτη των διαφόρων προβλημάτων, η κοινωνιολογία στηρίζεται στη διερεύνηση της κοινής γνώμης, η οποία είναι προϊόν κοινωνικής έρευνας. Τα δεδομένα και οι αναλύσεις της έρευνας αυτής, καθώς και τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγουμε, μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν σημείο αναφοράς για το κόμμα και το κράτος στον καθορισμό της πολιτικής τακτικής, για την εκτίμηση και την κρίση των δυνάμεων και των μειονεκτημάτων στην εφαρμογή ορισμένης πολιτικής, καθώς επίσης και σαν βοηθήματα για την άμεση βελτίωση και προώθηση ορισμένης πολιτικής. Πολλά μπορούν να γί-

νουν στη μελέτη των κοινωνικών προβλημάτων και των λύσεων που προτείνονται.

Το είδος της έρευνας αυτής, πρέπει να γίνεται σε στενή συνεργασία με δημοσιογραφικούς κύκλους και με τα σχετικά πανεπιστημιακά τμήματα. Όλα τα πεδία γνώσης και επιχειρήσεων στην κοινωνία πρέπει να μελετηθούν για να βρούμε τους νόμους που τα διέπουν και θα χρησιμοποιηθούν μετά για να ενισχύσουν τις επιστημονικές σπουδές για τη σωστή εργασία. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει ν' αναπτυχθεί η κοινωνιολογία της απασχόλησης και των επιχειρήσεων.

Οποιαδήποτε έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες, θα πρέπει να διενεργείται μέσα σ' ένα συγκεκριμένο κοινωνικό χώρο και περίγυρο. Από την πλευρά της κοινωνίας ως σύνολο, μπορούμε να προχωρήσουμε σε περιληπτική μελέτη μερικών εξειδικευμένων τομέων, όπως η πληθυσμιακή κοινωνιολογία, η οικονομική (η οποία μπορεί να υποδιαιρεθεί σε βιομηχανική και αγροτική, σε εμπορική, σε κοινωνιολογία των μεταφορών και επικοινωνιών, διεθνούς εμπορίου και σε κοινωνιολογία τουριστικής βιομηχανίας), κοινωνιολογία του δικαίου, πολιτιστική κοινωνιολογία (η οποία μπορεί να υποδιαιρεθεί σε εκπαιδευτική και σε κοινωνιολογία του αθλητισμού), η κοινωνιολογία της δημοσιογραφίας, των εκδοτικών επιχειρήσεων, η κοινωνιολογία της φιλοσοφίας και ποίησης, της μουσικής, του δράματος, του σινεμά, των καλών τεχνών, η ιατρική κοινωνιολογία και η κοινωνιολογία της δημόσιας υγείας, η στρατιωτική κοινωνιολογία, η θρησκευτική, η κοινωνιολογία των εθνικών ομάδων, της επιστήμης, κ.λπ.

Οι μελέτες αυτές πρέπει να γίνουν σε συνεργασία με τα σχετικά πανεπιστημιακά τμήματα, τις επαγγελματικές ομάδες και τις επιχειρήσεις. Αυτό, όχι μόνο θα διευκολύνει τους ενδιαφερόμενους ακαδημαϊκούς τομείς στην εκτέλεση περιληπτικής ενδελεχούς έρευνας, αλλά επίσης θα βοηθήσει τα σχετικά πανεπιστημιακά τμήματα να σχηματίσουν εκλογικευμένη πολιτική και σχέδια, για να καλυτερεύσουν την εργασία τους. Συγχρόνως, μέσα από τη μελέτη των επαγγελματικών ομάδων, των επιχειρήσεων και του ακαδημαϊκού τομέα, θα αναπτυχθεί ένα θεωρητικό σύστημα κοινωνιολογίας.

V. Βαθμίδες Κοινωνιολογικής Έρευνας

Τα προβλήματα που έχει να μελετήσει η κοινωνιολογία είναι πολύ πλατιά και σύνθετα. Στην Κίνα, η κοινωνιολογική έρευνα εξυπηρετεί, είτε άμεσα είτε έμμεσα, τη σοσιαλιστική ανοικοδόμηση, τα διάφορα επαγγέλματα και τις επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό, χρειαζόμαστε σε μεγάλη κλίμακα ερευνητικά κέντρα και ακαδημαϊκές ομάδες ερευνητών, που θα αποτελέσουν τα κέντρα της σοσιαλιστικής έρευνας, με σκοπό να οργανωθεί η κοινωνιολογική έρευνα, να έρθει σε επαφή με τους εργάτες όλης της χώρας που πρέπει να μάθουν

να συνεργάζονται και να έχουν στενή επαφή με τα σχετικά πανεπιστημιακά τμήματα, με τα επαγγέλματα και τις επιχειρήσεις, σε όλες τις επαρχίες του κράτους. Ο σκοπός τους είναι επίσης να ερευνούν και να μελετούν τα προβλήματα που μας απασχολούν στην κατανομή της εργασίας και της συνεργασίας.

Στη μελέτη μερικών από τα προβλήματα που παρουσιάζονται, στη βιομηχανία για παράδειγμα, θα πρέπει να επιλέξουμε ένα τυπικό εργοστάσιο και ανθρώπους που μπορούν να είναι ταυτόχρονα ερευνητικό προσωπικό και υποκείμενα έρευνας. Στην έρευνα των προβλημάτων του εμπορίου, πρέπει πάλι να διαλέξουμε ένα τυπικό εμπορικό κατάστημα και υποκείμενα έρευνας που λειτουργούν στο χώρο αυτό. Για την έρευνα σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές και για τα αγροτικά προβλήματα, διαλέγουμε την τυπική επαρχία, την κομμούνα, την ομάδα, τα τάγματα εργασίας, καθώς και τα υποκείμενα έρευνας που λειτουργούν στο χώρο αυτό και τα οποία αποτελούν ένα τεράστιο δυναμικό παράγοντα, από τον οποίο εξαρτάται η μελέτη των κοινωνικών προβλημάτων.

Οφείλουμε να επιδιώξουμε στενές επαφές, συνδέοντας και οργανώνοντας όλα αυτά τα στοιχεία που αποτελούν τον παραπάνω δυναμικό παράγοντα για τη διευρέυνση της κοινής γνώμης, με βάση την κατανομή της εργασίας και τη συνεργασία.

Επειδή η κοινωνιολογική έρευνα στην Κίνα είχε διακοπεί για περισσότερο από είκοσι χρόνια, γι' αυτό τώρα παρουσιάζεται η ανάγκη ερευνητών.

Για να μπορέσει ν' αναπτυχθεί η ερευνητική εργασία στην κοινωνιολογία, πρέπει πρώτα να οργανωθούν οι στοιχειώδεις βαθμίδες κοινωνιολογικής έρευνας, να εκπαιδευτούν τα πρόσωπα και να οργανωθούν όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Πηγές από τις οποίες μπορούμε ν' αντλήσουμε ερευνητικό προσωπικό, είναι:

1. Απόφοιτοι κοινωνιολογίας από τα πανεπιστήμια, οι οποίοι εργάζονται στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία.
2. Απόφοιτοι φιλοσοφικών, οικονομικών και ιστορικών τμημάτων από κολέγια που ασχολούνται με πολιτιστικά θέματα.
3. Άτομα που ασχολούνται με θεωρητική εργασία σε τμήματα πολιτιστικών σπουδών.
4. Άτομα που έχουν θεωρητική βάση και σχετικά υψηλό βαθμό ικανότητας στις ξένες γλώσσες και μπορούν να σταλούν στο εξωτερικό για μεταπτυχιακή επαγγελματική εκπαίδευση.
- 5) Επανασύσταση των τμημάτων κοινωνιολογίας στα πανεπιστήμια γενικής μόρφωσης.

Η Κοινωνιολογική Εταιρία υπάρχει πια και επίσημα στην Κίνα. Ελπίζουμε ότι όλοι οι κοινωνιολόγοι της χώρας και όλοι οι σύντροφοι που ενδιαφέρονται για ερευνητική εργασία στα σοσιαλιστικά κοινωνικά προβλήματα, θα ενωθούν κάτω από την ηγεσία του κόμματος, θα επιδοθούν δυναμικά στην κοινωνιολογική έρευνα και θα συνεισφέρουν για την ταχεία πραγματοποίηση της ανάπτυξης.

(Μετάφραση: Θεοδώρα Σοφίου)